

Kalp Yetmezli?inde Aile Bak?c? Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kalp Yetmezli?inde Aile Bak?c? Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24202>

Özet

Kalp Yetmezliğinde Aile Bakıcısı Yaşam Kalitesi Ölçeği, kronik bir hastalık olan Kalp Yetmezliği tanısı almış hastaların aile üyeleri veya birincil bakıcıları tarafından deneyimlenen yaşam kalitesini değerlendirmek amacıyla uyarlanmış psikometrik bir ölçüm aracıdır. Bu ölçek, bakıcılığın fiziksel, duygusal, sosyal ve ekonomik boyutlarda yarattığı yükü ve bunun yaşam kalitesine etkilerini ölçmeyi hedefler. Ölçek, Dülgeroğlu ve Gürkan (2018) tarafından Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılarak Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanıma sunulmuştur.

Uyarlama çalışması, özgün ölçeğin yapısal bütünlüğünü korurken, kültürel farklılıklar göz önünde bulundurarak bakıcıların yaşadığı zorlukları bilimsel yöntemlerle tespit etmeye odaklanmıştır. Bu araç, klinisyenlere ve araştırmacılara, kalp yetmezliği hastalarının bakım sürecinde aile bakıcılarının ihtiyaçlarını belirleme ve destek programları geliştirme konusunda önemli veriler sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kalp Yetmezliği, Aile Bakıcısı, Yaşam Kalitesi, Psikometrik Ölçek, Ölçek Uyarlama, Kronik Hastalık.

Yazarlar

Ceren Dülgeroğlu, Ayşe Gürkan

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Kalp Yetmezliği hastalarına bakım sağlayan aile üyelerinin veya informal bakıcıların yaşam kalitesindeki düşüşleri ve bu düşüşe neden olan faktörleri sistematik olarak ölçmektir. Bakıcılık deneyiminin subjektif doğası gereği, standardize edilmiş bir ölçüm aracı, bu popülasyonun zorluklarını nesnel olarak değerlendirmeye olanak tanır.

Ölçek, sağlık profesyonellerinin bakım yükünü azaltmaya yönelik müdahaleleri planlaması ve uygulanması için bir başlangıç noktası sunar. Ayrıca, bakıcıların psikososyal ihtiyaçlarını belirleyerek, bireyselleştirilmiş destek stratejilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Kalp Yetmezliğinde Aile Bakıcısı Yaşam Kalitesi Ölçeği, bakıcının yaşam kalitesini çok boyutlu bir

yapı olarak ele alılır. Bu yapı genellikle fiziksel sağlık, duygusal iyilik hali, sosyal ilişkiler ve bakıcılık rolünden kaynaklanan yük veya kısıtlılıklar gibi alt boyutları içerir. Ölçek, bakıcının kendi refahı üzerindeki olumsuz etkileri (stres, yorgunluk, sosyal izolasyon) ve olumlu yönleri (kişisel gelişim, tatmin) ölçmeye çalışır.

Ölçülen temel psikolojik yapı, bireyin algılanan yaşam kalitesidir ve bu, bakıcılık rolünün getirdiği zorluklar bağlamında değerlendirilir. Ölçek, bakıcılık deneyiminin bütüncül bir resmini sunarak, sadece yükü değil, aynı zamanda başka çeşitli mekanizmaların ve destek sistemlerinin etkisini de dolaylı olarak yansıtabilir.

Geçerlik

Dülgeroğlu ve Gürkan (2018) tarafından yürütülen adaptasyon çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliği incelenmiştir. Yapılan analizler, ölçeğin Türkçe versiyonunun orijinal ölçek yapısına koruduğunu ve kalp yetmezliği bakıcıların yaşam kalitesini ölçmek için kavramsal olarak uygun olduğunu göstermiştir.

Genellikle uyarılma çalışmaları arasında kullanılan yöntemler arasında içerik geçerliği (uzman görüşleri ile) ve yapı geçerliği (faktör analizi ile) bulunur. Çalışmanın sonuçları, ölçeğin ilgili yapıyı doğru bir şekilde temsil ettiğini ve diğer benzer yapılarla beklenen ilişkileri sergilediğini (kriter geçerliği) destekler nitelikte olmalıdır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) ile değerlendirilmiştir. Adaptasyon çalışması, ölçeğin maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü kanıtlayan yüksek iç tutarlılık değerleri sergilemiştir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde kararlı sonuçlar vereceği anlamına gelir.

Ayrıca, ölçeğin zaman içinde kararlılığını test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirliği de incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam olduğunu ve araştırmalarda güvenle kullanılabileceğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Uyarılma sürecinde, özgün ölçeğin faktör yapısına Türk örnekleminde de doğrulanıp doğrulanmadığını belirlemek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır varsayılmaktadır.

DFA sonuçları, ölçeğin teorik olarak öngörülen boyutlara ayrıldığını ve her bir alt boyutun ilgili maddelerle yüksek düzeyde yüklendiğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, ölçeğin çok boyutlu

yapısının kültürel bağlamda geçerliliğini desteklemektedir.

Ölçüm Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılır (Özgün format bilinmemekle birlikte, bu tür yaşam kalitesi ölçeklerinde yaygındır).

Language Available: Türkçe

Population Group: Kalp yetmezliği hastaları ve aile bakıcıları.

Age Group: Yetişkin bakıcılar.

Population Details: Kalp yetmezliği tanısı konmuş bir hastaya informal olarak bakım sağlayan bireylerden oluşan klinik örneklem.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Güvenirlilik, Geçerlik, Faktör Analizi, Bakıcı Yükü, Kronik Hastalık Bakımı, Türk Popülasyonu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: cerendulgeroglu@hotmail.com

Correspondence Address: Ceren Dülderoğlu (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Ceren Dülderoğlu ile doğrudan iletişime geçilerek öğrenilmelidir. Yayımlanan makale, ölçeğin bilimsel kullanıma dair temel bilgileri sağlamaktadır.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [family-caregiver-quality-of-life-scale-in-heart-failure-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Dülgero?lu, C., & Gürkan, A. (2018). Reliability and validity of Family Caregiver Quality of Life Scale in heart failure. *Turkish Journal of Thoracic and Cardiovascular Surgery*, 26, 73-80. DOI: 10.5606/tgkdc.dergisi.2018.14998

Kalp Yetmezli?inde Aile Bak?c? Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?e ait maddeler, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek maddelerine eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya kaynak makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM